

Mittuniversitetet i Östersund
Institutionen för samhällsvetenskap

Ge uppmärksamhet eller ignorera?

En studie i medias och de etablerade partiernas
agerande gentemot sverigedemokraterna

C-uppsats i statskunskap
Mittuniversitetet, ht 2008
Gertrud Alirani
Handledare: Ingemar Wörlund

Abstract

Jag har i denna uppsats velat ta reda på om media och de etablerade partierna givit uppmärksamhet åt sverigedemokraterna eller inte och vilken effekt deras agerande fått på väljarstödet för sd. För att se om ett samband föreligger har jag utfört en kvantitativ innehållsanalys av artiklar i lokaltidningarna i åtta kommuner inför valrörelsen 2006. Utifrån fem hypoteser om hur olika typer av reaktioner får för effekt på väljarstödet har jag kunnat dra slutsatsen att ett samband föreligger som visar att ökad uppmärksamhet från media och de etablerade partierna gör att sd ökar i väljarstöd. Det motsatta sambandet visar att genom att ignorera sd minskar väljarstödet för dem.

Nyckelord: sd, de etablerade partierna, media, uppmärksamhet, väljarstöd

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	4
1.1. Syfte och frågeställning.....	5
1.2. Avgränsningar.....	5
1.3. Teoretiska utgångspunkter.....	5-8
1.4. Metod och material.....	8
1.4.1. Urval av kommuner.....	8-10
1.4.2. Typ av undersökning.....	10-12
1.4.3. Urval av dagstidningar.....	12-13
2. IGNORERA ELLER DEBATTERA MED SD	14
2.1. De etablerade partierna.....	14-15
2.2. Åsikter om samarbete.....	15-16
2.3. Tar de etablerade partierna upp sd´s kärnfrågor?.....	16-17
2.4. Artiklar där sd kommer till tals.....	17
3. UPPMÄRKSAMHET ELLER AVSAKNAD AV UPPMÄRKSAMHET	18
3.1 Uppmärksamhet eller inte.....	18-19
3.2 Har media uppmärksammat sd´s kärnfrågor?.....	19-22
4. ANALYS	23
4.1 Ignorera eller debattera med sd?.....	23-24
4.2 Uppmärksamhet eller avsaknad av uppmärksamhet.....	25
4.3 Sammanfattande analys.....	25-28
5. LITTERATUR- OCH KÄLLFÖRTECKNING	29
5.1 Litteratur och källor.....	29-30
5.2 Förteckning över undersökta artiklar.....	31-34
6. BILAGOR	35
6.1 Kodblankett 1.....	35
6.2 Kodblankett 2.....	36

Tabell- och figurförteckning

Figur 1. Undersökningsmodell.....	7
Tabell 1. De kommuner där sd ökat mest mellan valen 2002 och 2006.....	9
Tabell 2. De kommuner där sd minskat/ ökat minst mellan valen 2002 och 2006.....	10
Figur 2. Artiklar där sd omnämns.....	14
Figur 3. Debattera eller ignorera.....	15
Figur 4. Antal ledarartiklar där sd omnämns.....	18
Figur 5. Uppmärksamhet eller ej.....	20
Figur 6. Hypotes 4: Genom att debattera ökar väljarstödet för sd.....	27
Figur 7. Hypotes 1: Genom att ignorera minskar stödet för sd.....	28

1. Inledning

Sverigedemokraterna (som jag fortsättningsvis benämner sd) vinner mark i svensk politik. Ute i Europa finns radikala högerpopulistiska partier (RHP-partier) redan representerade i flertalet parlament och politiska församlingar. De finns även representerade i EU-parlamentet där ett antal av dem bildat en samarbetsgrupp, Unionen för nationernas Europa. Här ingår bland annat dansk folkeparti (Thorsson, 2008). I Sverige har sd ännu inte nått riksdagen men verkar vara på god väg. Enligt opinionsundersökningar skulle sd komma över fyraprocentsspärren om det vore val nu. För varje mandatperiod har de kommit in i fler och fler av landets kommunfullmäktige och ökat sina mandat. Vid valet 2006 erhöll de mandat i 144 av Sveriges 290 kommuner (SCB, 2006:310-315).

De etablerade partierna i de olika länderna i Europa har agerat på olika sätt för att begränsa RHP-partiernas inflytande. I Belgien har man på alla sätt försökt frysa ut Vlaams Belang, bland annat på juridisk väg, genom att förbjuda partier med rasistiska åsikter (Detant, 2005:187). I Danmark har media och de övriga partierna fört upp invandringsfrågan på dagordningen och debatterat med dansk folkeparti (Rydgren, 2004:493). I båda fallen har partierna ökat sin popularitet. I Sverige har de etablerade partierna på olika sätt agerat gentemot sd. I vissa kommuner har man försökt frysa ut dem medan man i andra valt att debattera. Trots detta verkar stödet för sd bara öka, på samma sätt som RHP-partierna går framåt i många andra länder i Europa.

Det förekommer debatt i såväl forskarvärlden som på tidningarnas debattsidor om hur de etablerade partierna skall hantera dessa partier med sina mer eller mindre öppet rasistiska åsikter. Det finns forskare som menar att man genom att debattera med dem enbart hjälper till att föra upp deras frågor på dagordningen och ge dem legitimitet. Andra menar att debatt är det enda sättet att blottlägga deras rasistiska agenda och samtidigt visa på tydliga alternativ.

Det råder skilda meningar kring hur mycket eller lite uppmärksamhet får för påverkan på väljarna. I många tidningar har man gått ut hårt mot sd på ledarsidorna och argumenterat gentemot dem. Media har en stor inverkan på hur vi formar våra åsikter. Därför bör även medias roll i att uppmärksamma eller ignorera RHP-partierna och deras kärnfrågor spela in i

deras popularitet. Den strategi de etablerade partierna och media väljer att uppmärksamma inför en valrörelse bör ha inverkan på vilka val medborgarna gör i vallokalen.

Utifrån denna diskussion vill jag se om ett samband föreligger mellan ett visst agerande från samhället gentemot sd och en minskning eller ökning i väljarstöd för sd.

1.1 Syfte och frågeställning

Syftet med denna studie är att undersöka vilken effekt uppmärksamhet eller avsaknad av uppmärksamhet från media och de etablerade partierna får på väljarnas stöd för sd.

Följande två frågeställningar kommer att besvaras;

1. Vilken påverkan har de etablerade partiernas val att ignorera eller debattera med sd haft på sd's väljarstöd?
2. Vilken påverkan har medias val att uppmärksamma sd's frågor eller inte haft på väljarstödet för sd?

1.2 Avgränsningar

Jag kommer att studera lokala dagstidningar i åtta kommuner inför valrörelsen 2006. Denna period blir ett halvår före valdagen. Jag väljer kommuner där sd finns representerade från valet 2002 för att de etablerade partierna och media där haft anledning att bemöta sd.

1.3 Teoretiska utgångspunkter

I min undersökning kommer jag utgå från fem hypoteser. Beroende på om de etablerade partierna och media väljer ett visst sätt att agera gentemot sd så får det en viss konsekvens på hur väljarna röstar på Sd.

Jag använder i uppsatsen begreppet RHP-partier. Det är en beteckning för radikala högerpopulistiska partier. Denna beteckning på sd används av Jens Rydgren i en bok där flera forskare beskrivit denna typ av partier och dess framväxt i Europa under de senaste årtiondena. Dessa partier bygger, med en kort sammanfattning, sin framgång på kritik mot det politiska etablissemanget och en främlingsfientlig retorik (Rydgren & Widfeldt, 2004:9).

Downs studie av de etablerade partiernas reaktion mot RHP-partier i Belgien och Norge urskiljer två huvudstrategier: att motverka eller samarbeta. När han talar om att motverka

menar han att de etablerade partierna vinner på att ha "clean hands". Han tar bland annat upp strategin att ignorera, det vill säga, att göra ingenting. Tanken är att på så vis inte ge legitimitet eller inte på något vis ge dem utrymme i politiken. Downs menar dock att man samtidigt riskerar att missa kärnan i RHP-partiernas framgång, nämligen missnöje med de etablerades förda politik. De kan också verka utåt sett som om de övergivit sin demokratiska plikt att försvara demokratin (Downs, 2001:26).

David Art, professor i statskunskap, beskriver i sin artikel skilda valframgångar för RHP-partier i Tyskland och Österrike. Han kommer fram till att orsaken till att de inte alls nått samma framgångar i Tyskland som i Österrike beror på att de etablerade partierna, media och civila samhället i Tyskland valt att motarbeta och starkt ta avstånd från dem, genom att marginalisera, de-legitimisera och stigmatisera. (Art, 2007:338-340)

Han menar också att i ett proportionellt valsysteem väljer man hellre att rösta på ett litet parti om det finns möjlighet för partiet att gå in i koalitioner med större partier för att på så vis kunna driva igenom sina frågor. Detta motverkas om alla de etablerade partierna öppet går ut och deklarerar att de inte tänker samarbeta med RHP-partier. (Ibid: 335)

Jens Rydgren beskriver i en studie om Dansk Folkepartis framväxt att orsakerna till deras framgång till stor del är medias politisering av invandrarfrågan. Invandringen framställdes som ett problem för Danmark och detta fick effekt på medborgarnas syn på invandring. Han menar även att en orsak till att invandrarfrågan fick en så framträdande plats i danskt politiskt liv och i media på 90-talet var att de etablerade partierna tog över dessa frågor vilket i sin tur gav legitimitet till Dansk folkeparti. Även tidningarna valde att ta upp dessa frågor i stor utsträckning vilket gav Dansk folkeparti än mer uppmärksamhet. Väljarna fick på det viset bekräftat att de frågor Dansk folkeparti tagit upp hade relevans (Rydgren, 2004: 492-493). När dessa frågor kommer upp i den politiska debatten får de högerextrema ökad mediabevakning vilket anses gynna dem (Ibid:476).

Rydgren visar även i en annan studie, där han jämför RHP-partier i Frankrike och Sverige, att när de etablerade partierna använder främlingsfientlig retorik hjälper det till att ge dessa frågor legitimitet. Det bidrar till att flera anser invandningsfrågan viktig och fler väljer att tala om det öppet (Rydgren, 2003:60). Rydgren menar att då invandningsfrågan tas upp på dagordningen, oavsett om det sker i positiv eller negativ bemärkelse från de etablerade

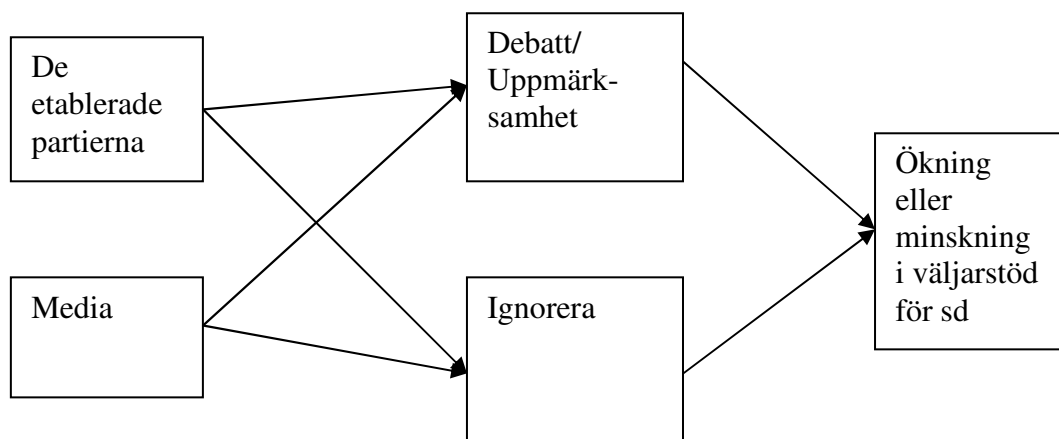
partierna sida, ger det ökat intresse för invandringsfrågan och för RHP-partierna som kan dra nytta av detta (Rydgren, 2004:51-52).

Enligt dagordningsteorin kämpar politiker och makthavare med media och medborgarna om vilka ämnen som skall tas upp på den politiska dagsordningen och därigenom anses vara mest relevanta (Nord & Strömbäck, 2004:206). Enligt Maxwell McCombs, professor och medieforskare, tar allmänheten till stor del över den dagordning som presenteras i nyhetsmedia (2006:61-62). Motsatt bör då följa att om man undviker att ta upp dessa frågor som RHP-partierna för fram anses de inte lika viktiga.

Carl Dahlström, statsvetare vid Göteborgs universitet, uppmanar i en artikel i GP till att undvika att debattera överhuvudtaget med sd för det kan få konsekvensen att invandringsfrågan lyfts upp på dagordningen och blir en viktig valfråga vilket skulle gynna de högerextrema (Dahlström, 2007).

I en insändare på debattsidan i Expressen säger Mona Sahlin och Maritha Ulvskog att efter sd's framgångar i valet 2006 måste socialdemokraterna ta debatten med missnöjda väljare, sd's representanter i kommunfullmäktige och "ta en rak debatt med sverigedemokraternas synliga ledare". De hävdar att sd's idéer måste bekämpas i samtal (Sahlin & Ulvskog, 2007).

Figur 1: Undersökningsmodell

Hypoteser:

Nedan utgår jag från tidigare forskares slutsatser då jag formulerar hypoteser för att undersöka om uppmärksamhet eller avsaknad av uppmärksamhet från media och de etablerade partiernas sida gentemot sd har påverkan på väljarstödet för sd.

Hypotes 1: De etablerade partierna och media ignorerar sd. Därmed ger man dem inte utrymme i den politiska debatten och media och ger heller inte deras frågor prioritet eller legitimitet vilket får effekten att deras väljarstöd minskar.

Hypotes 2: De etablerade partierna och media ignorerar sd. Det får effekten att sd ökar på grund av att väljarnas missnöje med de etablerade partiernas politik inte verkar tas på allvar. Väljarna lägger då hellre sin röst på ett uppstickarparti för att visa sitt missnöje.

Hypotes 3: De etablerade partierna och media väljer att ta debatten med sd och starkt ta avstånd från dem. De bemöts med sakargument och deras rasistiska åsikter blottläggs och samtidigt ges de inte legitimitet av samhället vilket leder till att väljarstödet för dem minskar.

Hypotes 4: De etablerade partierna och media väljer att ta debatten med sd. Uppmärksamhet kring sd gör att deras frågor lyfts upp på dagordningen, även om det är i negativ bemärkelse, och får följden att fler röstar på dem.

Hypotes 5: De etablerade partierna och media väljer att ta upp sd's kärnfrågor genom att själva använda sig av främlingsfientlig retorik. Det får följden att dessa frågor ges ökad legitimitet och gynnar sd som ökar i popularitet och väljarstöd.

1.4 Metod och material

1.4.1 Urval av kommuner

Det alternativ jag väljer för att genomföra min undersökning är den statistiska designen där jag väljer ett större antal kommuner där sd finns representerade. Jag utgår från extremvärden för att utifrån dessa lättare kunna se ett samband. Jag väljer ett antal kommuner utifrån de båda extremerna. Genom att använda mig av ett större antal fall ökar jag chansen att kunna urskilja ett tydligt mönster för hur väljarstödet för sd påverkats av de olika agerandena från de etablerade partierna och media.

Jag väljer åtta fall med fyra av varje från extremvärdena. Jag kommer utifrån sd´s valresultat från 2002 välja ut de kommuner där sd finns representerade i kommunfullmäktige. Sd fick mandat i 29 kommuner vid valet 2002. Jag utgår i mitt urval från dessa då sd bör ha haft representation i kommunfullmäktige under mandatperioden för att de etablerade partierna ska ha känt att de behövt agera gentemot sd. Nästa steg blir att urskilja de kommuner där sd ökat och minskat mest. Jag räknar förändring i procentenheter mellan valen.

Tabell 1. De kommuner där sd ökat mest mellan valen 2002 till 2006

	Procent av samtliga giltiga röster		Förändring i procentenheter
	2002	2006	
Landskrona	8,7	22,3	14,0
Svalöv	4,8	14,8	10,0
Svedala	4,5	12,7	8,2
Trelleborg	4,5	12,6	8,1
Eslöv	4,0	12,0	8,0
Karlskrona	3,4	9,5	6,1

Källa: SCB, 2002 och 2006, s. 292-295 resp. s. 310-315

De kommuner där sd ökat mest är Landskrona och därefter följer Svalöv och Svedala. I dessa kommuner har jag kunnat få tag i material från den största dagstidningen. I de två nästkommande kommunerna Trelleborg och Eslöv har jag tyvärr inte kunnat få tag i artiklar från tidigare än 2007 och tvingas därför ta bort dessa ur mitt urval. Karlskrona som kommer sen på listan har en dagstidning där jag kunnat få tag i artiklar för perioden jag vill undersöka. Att urvalet delvis styrs av vilka artiklar jag kan få tag på blir förstås en svaghet i min undersökning. Jag anser ändå att skillnaden till de som ökat minst blir så pass stor att det fortfarande bör gå att hävda att ett samband föreligger.

Tabell 2. De kommuner där sd minskat/ökat minst mellan valet 2002 till 2006

	Procent av samtliga giltiga röster		Förändring i procentenheter
	2002	2006	
Trollhättan	4,5	2,2	-2,3
Kristinehamn	1,5	2,1	0,6
Orsa	3	3,8	0,8
Askersund	2,1	3	0,9
Nynäshamn	1,6	2,8	1,2
Hallstahammar	2,2	3,5	1,3
Lomma	1,8	3,3	1,5
Sunne	2,4	4,1	1,7
Älvkarleby	3,3	5,3	2,0
Simrishamn	1,5	3,9	2,4

Källa: SCB, 2002 och 2006, s. 292-295 resp. s. 310-315

Den enda kommun i Sverige där sd minskat i resultat från 2002 är Trollhättan. I alla andra kommuner har de ökat. De kommuner där sd ökat minst är de som visas i tabellen ovan. Här infann sig samma problem som i kommunerna där de ökat mest att artiklar från lokaltidningarna inte alltid går att få tag på. Därför har jag här valt de kommuner där sd ökat minst men uteslutit de kommuner där jag inte kan få tag i artiklar. Urvalet blir då Orsa, Hallstahammar, Lomma och Simrishamn.

De kommuner jag kommer att undersöka blir de fyra där sd ökat mest och de fyra där de ökat minst enligt ovanstående urval. Dessa kommuner är Simrishamn, Lomma, Hallstahammar och Orsa. De kommuner där sd ökat flest procentenheter mellan valet 2002 och 2006 är Landskrona, Svalöv, Svedala och Karlskrona.

1.4.2 Typ av undersökning

Det jag vill undersöka i de kommuner jag valt är om sd givits uppmärksamhet eller inte i de lokala dagstidningarna. För att ta reda på om de etablerade partierna ignorerat eller debatterat med sd kommer jag att undersöka artiklar på debattsidorna, nyhetsplats och intervjuer med partierna inför valet. De etablerade partierna i den här undersökningen väljs utifrån de partier som finns representerade i riksdagen sedan en längre tid och även i kommunfullmäktige i majoriteten av Sveriges kommuner. Dessa är moderaterna, folkpartiet, kristdemokraterna, centern, miljöpartiet, socialdemokraterna och vänsterpartiet (Valmyndigheten).

Jag kommer att utföra en kvantitativ innehållsanalys för att konstatera om debatt eller inte förts från de etablerade partiernas sida gentemot sd och om media uppmärksammat sd eller inte. I denna del kommer jag även att urskilja artiklar där partierna tagit upp om de kan tänka sig samarbete eller inte. Jag kommer också att i artiklarna urskilja om sd's kärnfrågor nämns.

För att kunna konstatera om media givit uppmärksamhet eller inte åt sd under valrörelsen kommer jag att undersöka ledarsidorna i lokaltidningarna. Ledarsidan fungerar som en del av det offentliga samtalet och en del av opinionsbildningen och därför väljer jag att studera just ledarsidorna (Nord, 2001:72-73). Jag kommer i undersökningen inkludera artiklar där sd fått komma till tals. Det har två orsaker, dels för att se hur mycket uppmärksamhet de givits dels för att se om de varit aktiva i debatten.

Jag kommer sedan utföra en mindre kvalitativ analys där jag går igenom materialet för att ta reda på vilket sätt de etablerade partierna tagit upp sd's kärnfrågor. På samma sätt går jag igenom artiklarna där man på ledarplats nämnt sd's kärnfrågor och se hur ledarskribenterna ställt sig till detta, om de tar avstånd från sd och deras åsikter eller tar upp dem enligt hypoteserna.

I den kvantitativa innehållsanalysen kommer jag att gå igenom den största dagstidningen i de kommuner jag valt och koncentrera mig på debattartiklar, nyhetsartiklar och intervjuer med de etablerade partierna och sd inför valrörelsen 2006.

Jag vill i min undersökning se om de olika sätten att agera gentemot sd får effekt på väljarstödet. Stödet för partierna byggs upp under hela mandatperioden men det är speciellt inför valrörelsen som uppmärksamheten fästs på politiken och partierna marknadsför sig mest intensivt. Därför kommer jag avgränsa mig till att studera artiklar under sex månaders tid inför valet 2006. Vid en snabb förhandsgranskning visade det sig att de flesta artiklar förekom under denna period.

Mina analysenheter i det här fallet blir debattartiklar i de lokala dagstidningarna. Genom att söka på ordet "sverigedemokrat*" bör jag kunna fånga in debatter som gällt dem från båda sidor. När sd skriver en debattartikel använder de sig antagligen av sitt namn för att lyfta sina frågor och de etablerade partier som vill attackera sd bör använda sig av deras namn för att argumentera mot dem.

Jag kommer sen att upprätta en kodbok där variabler och dess olika värden finns med för att lätt kunna föra in värden från de artiklar jag undersöker. En kodblankett använder jag för att söka artiklar som gäller debatt från de etablerade partierna och en som gäller medias uppmärksamhet (Se bilaga 1 och 2).

I artiklarna jag söker som tar upp de etablerade partierna och även sd väljer jag de artiklar som nämner sd. Där skall även något av de olika partiernas åsikter komma fram. Jag kommer alltså inte att ta med artiklar som nämner sd men där inga åsikter framförs av ett parti. Däremot kommer jag att ta med artiklar där de etablerade partierna får svara om de kan tänka sig att samarbeta med sd. Tanken i detta urval är att partiernas ståndpunkter skall komma fram eller att de etablerade partierna ger legitimitet eller inte till sd vilket enligt hypoteserna ovan påverkar medborgarnas syn på deras legitimitet och även viljan att rösta på dem.

När det gäller ledarartiklar kommer jag gå till väga på samma sätt som ovan och söka på ”sverigedemokrat*” men här väljer jag artiklar som rör hela tidningens område. Genom att bara välja lokala frågor i urvalet av artiklar på ledarsidan skulle jag förlora viktiga inlägg i debatten som kanske förs på ett mer allmänt plan. För att ytterligare få fram om man på ledarsidorna tagit upp deras kärnfrågor som huvudsakligen riktar in sig på invandring och invandrarfrågor kommer jag att utifrån dessa artiklar se vilka som nämnt invandrare eller invandring (Rydgren, 2004:24 och 212). Här handlar det också om att ge legitimitet och uppmärksamhet till de högerextremas kärnfrågor.

1.4.3 Urval av dagstidningar

Dagstidningarna som studerats i undersökningen har valts utifrån hushållstäckning. Uppgifter om lokaltidningars hushållstäckning har jag funnit på tidningsutgivarnas hemsida på internet (Tidningsutgivarna). Jag har valt att utgå ifrån den tidning som täcker flest hushåll i kommunen.

I övriga tidningar, med lägre hushållstäckning, har artiklar för den valda perioden i alla kommuner utom Landskrona och Simrishamn inte varit möjliga att få tag på. I dessa fall har Sydsvenskan i Landskrona en hushållstäckning på 5% och samma tidning i Simrishamn en täckning på 9%. I Karlskrona har Sydöstran en hushållstäckning på 15%. Svalöv, Svedala och Lomma har alla Skånska dagbladet och i Svalöv och Svedala täcker tidningen 22% av hushållen och i Lomma 7%. Tyvärr finns ingen möjlighet att undersöka artiklar för den valda

perioden i denna studie då detta skulle innebära en resa till Skåne för att gå igenom artiklarna på lokalbiblioteken. I Hallstahammar täcks 2% av hushållen av Västmanlands nyheter. Inte heller i den går det att söka artiklar för perioden. Samma gäller för Orsa där Dala-demokraten täcker 7% av hushållen. Genom att då välja att ta med artiklar från lokaltidningarna i Landskrona och Simrishamn riskerar jag att få en snedfördelning av resultaten. Då dessa tidningar bara täcker mindre än 10% av hushållen väljer jag att inte heller undersöka dessa. Den största svagheten anser jag ligga i kommunerna Svalöv och Svedala där Skånska dagbladet täcker så mycket som 22% av hushållen. Dessa borde absolut ha varit med i undersökningen och detta bortfall påverkar naturligtvis resultatet även om jag kan hävda att den större tidningen Helsingborgs dagblad i Svalöv och Sydsvenskan i Svedala täcker en större del av hushållen än vad Skånska dagbladet gör (Ibid).

De undersökta dagstidningarna blir således:

Landskrona – Helsingborgs dagblad

Svalöv- Helsingborgs dagblad

Svedala- Sydsvenska dagbladet

Karlskrona- Blekinge läns tidning (BLT)

Simrishamn- Ystads allehanda

Lomma- Sydsvenska dagbladet

Hallstahammar- Västmanlands läns tidning (VLT)

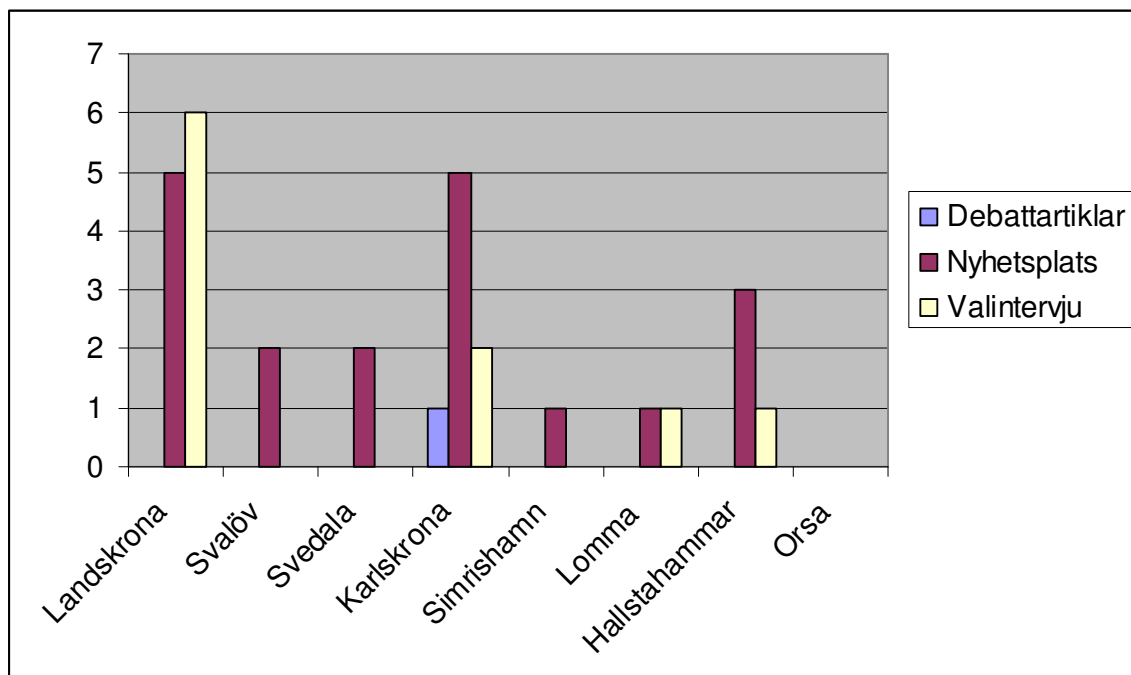
Orsa- Dalarnas tidning

2. Ignorera eller debattera med sd

2.1 De etablerade partierna

I den kvantitativa innehållsanalysen har jag urskiljt om det varit ett debattinlägg från ett/ flera partier eller om det varit en artikel på nyhetsplats som låter ett eller flera partiers ståndpunkter gentemot sd komma fram. Jag har även valt att inkludera valintervjuer där representanter för respektive parti fått uttala sig om sd. Artiklar där sd fått uttala sig i någon fråga och ge sin ståndpunkt har tagits med för att se om sd varit aktiva i debatten. Jag har även gått igenom materialet ännu en gång och mer kvalitativt tittat på vilka frågor som behandlats och i hur stor omfattning för att få fram hur stor uppmärksamhet man givit sd och om det varit för att ta avstånd från partiet och dess åsikter eller om man tagit upp deras frågor.

Figur 2: Artiklar där sd omnämns

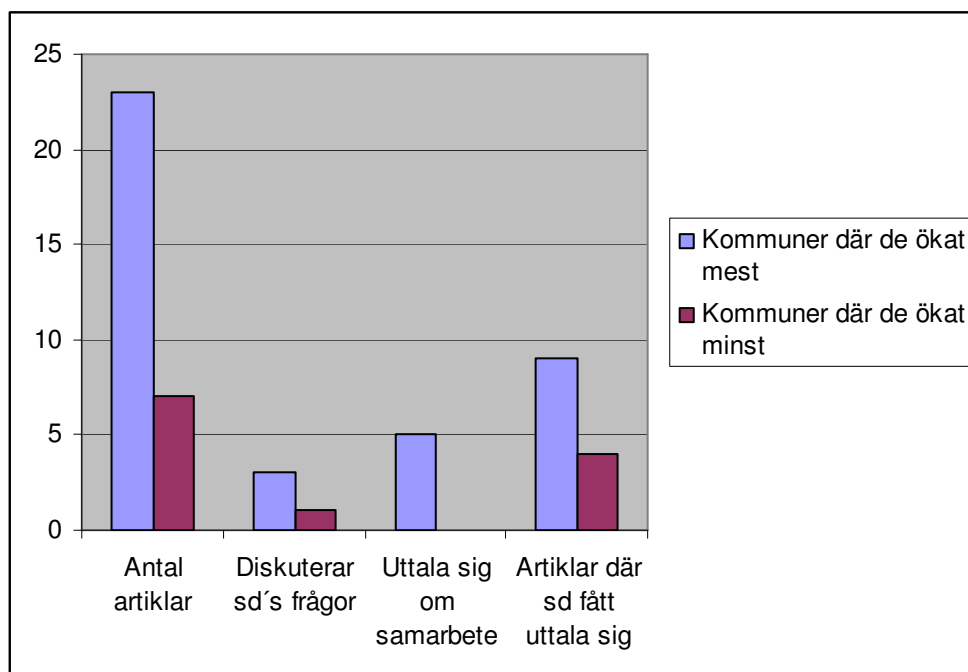
N= 30

Resultatet för den kvantitativa analysen visar enligt figur 1 få artiklar i alla kategorier och alla kommuner. Däremot skiljer de sig åt på flera sätt. För de kommuner där sd ökat mest hittades totalt 23 artiklar. På nyhetsplats publicerades under perioden 16 artiklar, varav nio var artiklar där sd fick uttala sig i någon fråga. Endast en debattartikel hade skickats in och då var det en

representant för centern som debatterat gentemot sd. Åtta valintervjuer har utförts varav två gäller en representant för sd.

I de kommuner där sd ökat minst fann jag totalt sju artiklar som nämner sd. Av dessa var fyra artiklar på nyhetsplats. Tre av dessa tog upp sd's ståndpunkter. Inga debattartiklar hittades under perioden från något parti. Däremot hittades fyra valintervjuer varav tre av dessa var intervjuer med sd. Valintervjuer har givetvis gjorts med alla partier som funnits representerade i kommunfullmäktige i de tidningar där man utfört dessa intervjuer. Dock har de inte nämnt sd som varit fallet i valintervjuerna för de kommuner där de ökat mest. Nedan följer en mer ingående presentation av resultaten.

Figur 3: Debattera eller ignorera

N= 52

Not: De två första staplarna visar totala antalet artiklar som nämner sd varav de övriga staplarna är ett antal av.

2.2 Åsikter om samarbete

De etablerade partierna kan genom att uttala sig om hur de ser på sd och hur de agerar gentemot dem visa för väljarna om de anser att sd är ett parti bland andra och därmed ge dem legitimitet. De kan också ställa sig avvisande till sd och det skulle ge signaler om att man inte anser dem vara ett legitimitet parti i svensk politik. Därför har jag i det material jag fått fram kring de etablerade partiernas val att debattera eller inte med sd även tittat på hur många

artiklar, där de etablerade partierna kommer till tals, som nämner något om samarbete med sd. Jag har i dessa fall tittat på om de ställer sig negativa eller positiva till detta.

Av totalt 23 artiklar som tar upp sd i de kommuner där de ökat mest tar fem artiklar upp frågan om partierna kan tänka sig ett samarbete med sd efter valet. Övriga partier som tillfrågas svarar alla nej på frågan om samarbete. Fyra av dessa artiklar kommer från lokaltidningen i Landskrona och det är i valintervjuerna representanter för de etablerade partierna fått denna fråga (Olsson, 060811, 060829 och 060901). Även i Karlskrona har lokaltidningen intervjuat representanter för partierna i kommunfullmäktige men ingen fråga har ställts om samarbete. Dock tar två andra artiklar upp frågan om samarbete. I en av dessa artiklar ställer sig ett parti villigt att diskutera med alla partier och utesluter alltså inte sd (BLT, 060821). I den andra artikeln ställer sig de tillfrågade negativa till samarbete efter valet och det är representanter för socialdemokraterna och alliansen som tillfrågats (Jilder, 060819). I de kommuner där sd ökat minst har inte frågan om de etablerade partierna kan tänka sig samarbete kommit upp enligt figur 2.

2.3 Tar de etablerade partierna upp sd´s kärnfrågor?

Enligt hypotes 4 och 5 ger de etablerade partierna legitimitet till sd om de uppmärksammar deras frågor och även gör dem till sina egna. Jag har undersökt om de etablerade partierna i de artiklar där de kommer till tals om sd även tar upp deras frågor. Jag har tittat på om invandrarfrågan nämnts och vilken inställning personen/partiet intar gentemot invandrare och sd.

Tre artiklar hittades där de etablerade partierna tar upp sd´s kärnfrågor i de kommuner där sd ökat mest. Två artiklar förekom i lokaltidningen i Karlskrona och en i Landskrona. Artikel i Landskrona beskriver en centerpolitikens uttalanden om utlänningar som begår brott. Han anser att de skall utvisas direkt. Han tar däremot avstånd från sd och menar att de är rasister (Olsson, 060721). I Karlskrona handlar den ena av artiklarna om representanter för socialdemokraterna och centern som har olika syn på hur man hanterar sd. Här tar centerpartisten upp att det är utanförskapet som många invandrare hamnar i som måste bekämpas istället för att rikta sig mot sd (Kangestad, 060522). Den andra artikeln refererar en politisk debatt i lokal-tv där en socialdemokrat menar att det är integrationen som skall

förbättras och utanförskapet som skall åtgärdas men anser däremot att det är fel att debattera med sd och vägrar ta en debatt med dem i tv (Hult, 060914).

Av de kommuner där sd ökat minst fanns en artikel och det var i Hallstahammars lokaltidning. Den handlar om en motion som en sd-politiker lagt fram i kommunfullmäktige med ett förslag om ett förbud mot islamska religiösa plagg i skolorna i kommunen. De övriga partierna ansåg att detta var hets mot folkgrupp och vägrade rösta (Wilson, 060620). Sammanfattningsvis tar tre av nio artiklar upp sd´s kärnfrågor i kommuner där de ökat mest medan en av fyra artiklar gör detsamma i kommunerna där sd ökat minst.

2.4 Artiklar där sd kommer till tals

Genom att se om sd varit aktiva i debatten eller om deras kärnfrågor uppmärksammats får man en uppfattning om hur de etablerade partierna kan ha uppfattat sd´s hot eller konkurrenskraft. Om inte sd synt i debatten kanske de etablerade partierna inte uppfattat dem som något större hot och därför inte känt ett behov att reagera. Om de däremot har synt i debatten och det visar sig att övriga partier inte svarat är det en aspekt att ta upp då sd fått föra fram sina åsikter oemotsagda. Nu visar resultatet att debatt varken förts från de etablerade partierna eller sd men uppmärksamheten på nyhetsplats och i valintervjuerna skiljer sig lite åt mellan kommunerna enligt figur 1.

I kommunerna där sd ökat mest förekom totalt 23 artiklar på nyhetsplats, debatt eller som valintervju. Av dessa 23 var det nio artiklar som gav sd´s ståndpunkter i olika frågor enligt figur 2. Tre av artiklarna på nyhetsplats i Landskrona tar upp sd och en valintervju finns med en representant för sd i kommunfullmäktige. I Svalöv och Svedala finns två artiklar vardera på nyhetsplats och i en valintervju i Karlskrona. I två av dessa nio artiklar tar sd upp sina kärnfrågor och detta som svar på en fråga från reportern.

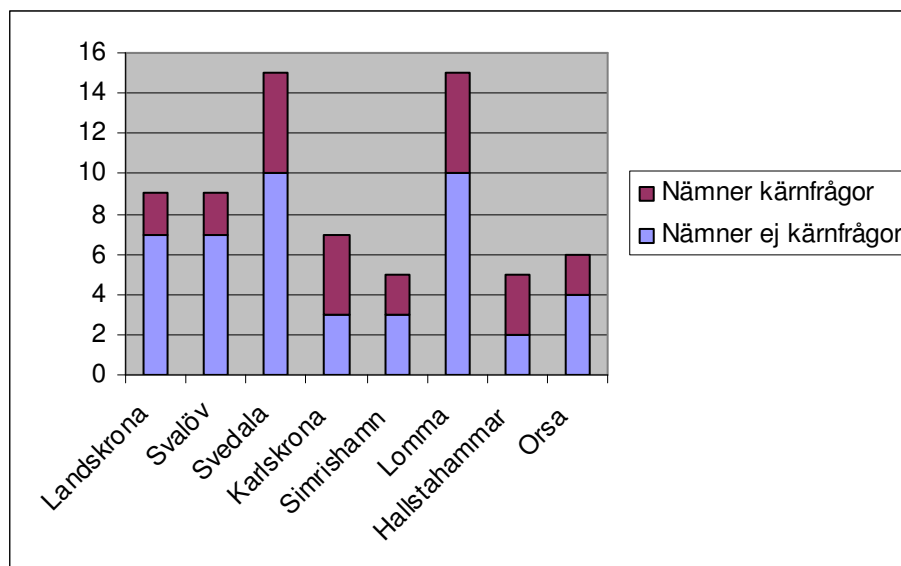
I de kommuner där sd ökat minst återfinns fyra artiklar av totalt sju som tar upp sd´s synpunkter. I lokaltidningen i Lomma finns en artikel där man frågar alla partier som har representation i kommunfullmäktige om vilka som är deras viktigaste fråga. Noterbart är att representanten för sd i Lomma inte tar upp invandrare eller invandring på något vis (Sylvan, 060901). En annan artikel på nyhetsplats tar upp varför sd röstar som vänsterpartiet (Kniivilä & Malmström, 060914).

3. Uppmärksamhet eller avsaknad av uppmärksamhet

3.1 Uppmärksamhet eller inte

I undersökningen av medias agerande gentemot sd har jag velat se om de lokala dagstidningarna valt att uppmärksamma sd eller att ignorera dem. Nedan följer resultaten för den kvantitativa innehållsanalysen och den kvalitativa analysen där jag sökt ledarartiklar för respektive dagstidning och valt ledarartiklar som nämnt sd på något sätt. Artiklar har tagits med oavsett om de behandlat sd i den specifika kommunen, en annan kommun, på riksplanet eller som en allmän diskussion. Eftersom jag valt att ta med alla artiklar så får några kommuner samma resultat då de har samma lokaltidning. Vilka kommuner det gäller framgår i redovisningen nedan.

Figur 4: Antal ledarartiklar där sd omnämns

N= 71

I undersökningen fann jag totalt 71 ledarartiklar i de olika lokaltidningarna som nämner sd under halvåret före valet 2006. 40 artiklar hittades i dagstidningar i de kommuner där sd ökat mest och 31 artiklar i de kommuner där sd ökat minst enligt figuren ovan.

I alla undersökta tidningar finns ledare som nämner sd. De ligger inom intervallet 5-15 artiklar. Artiklarna ligger spridda över perioden men i alla kommuner finns åtminstone en artikel som nämner sd i september månad. En av artiklarna skiljer sig från de andra. Det är i

Karlskrona kommun där en representant för sd fått möjlighet att på ledarplats svara på en tidigare ledarartikel som riktat sig mot sd (Jomshof, 060629).

Som går att avläsa på föregående sida i figur 3 har lokaltidningarna i Simrishamn och Hallstahammar publicerat fem artiklar vardera och Orsa sex artiklar. Lomma avviker något med 15 artiklar.

I de kommuner där sd ökat mest har lokaltidningen i Karlskrona haft med sju artiklar.

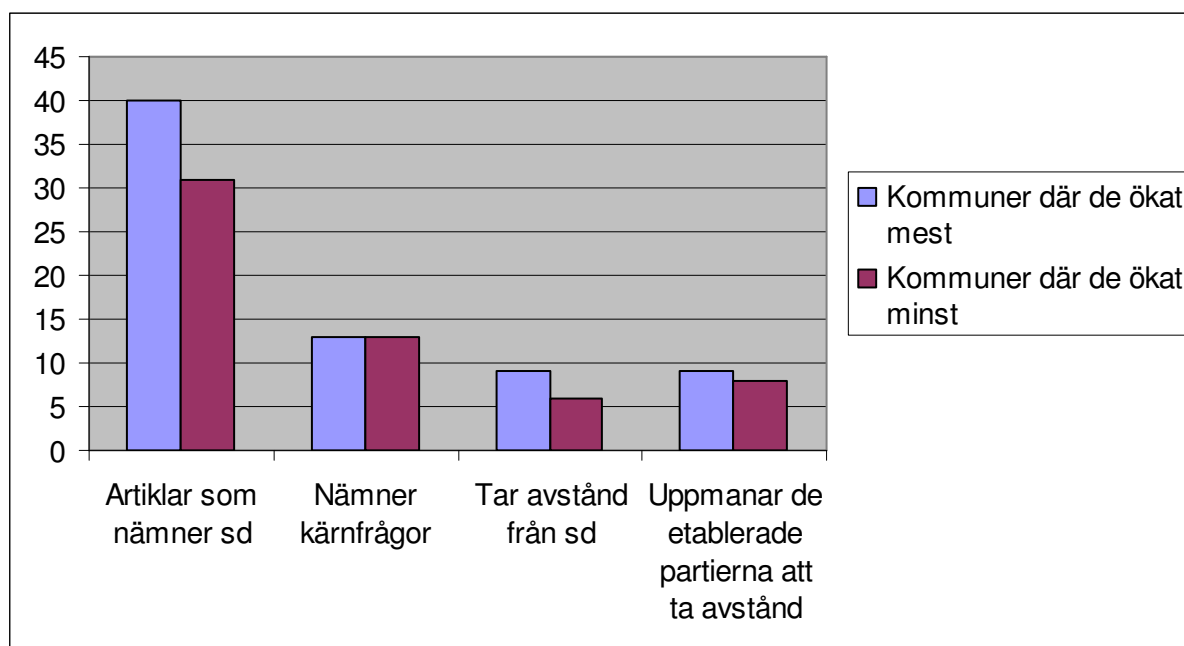
Helsingborgs dagblad täcker hushåll i både Landskrona och Svalöv och här publicerades nio artiklar under perioden. I lokaltidningen i Svedala har 15 artiklar nämnt sd och det är samma resultat som i Lomma eftersom de har samma dagstidning, Sydsvenskan.

Lomma och Svedala är de kommuner som avviker något men i de kommuner där sd ökar mest visar resultatet fler antal artiklar/kommun och i de kommuner som ökar minst överlag färre antal artiklar/kommun.

3.2 Har media uppmärksammat sd´s kärnfrågor?

Jag har i undersökningen tittat på om man på ledarsidorna använt sig av något av orden ”invandrare” eller ”invandring” som då representerar sd´s kärnfrågor. Jag har även tittat närmare på alla artiklar för att se mer exakt vilka frågor som behandlats och vilken inställning ledarskribenterna intar gentemot sd. Om man tagit avstånd till sd eller använt sig av främlingsfientlig retorik och diskuterat invandringsfrågan ger det en bild av hur diskussionen gått. Genom att få reda på om dessa frågor nämnts eller inte kan jag se om media uppmärksammat sd eller inte utifrån hypoteserna.

Figur 5: Uppmärksamhet eller ej

N= 129

Not: De två första staplarna visar totala antalet artiklar som nämner sd varav de övriga staplarna är ett antal av.

Utfallet visar att majoriteten av artiklarna i de undersökta kommunerna inte nämner orden ”invandrare” eller ”invandring” enligt figur 3. Procentuellt nämner fler artiklar något av dessa ord i kommuner som ökat minst. Totalt nämner 13 artiklar (41%) av 31 något av orden ”invandrare” eller ”invandring”. I de kommuner där sd ökat mest nämns något av dessa ord i 13 av 40 artiklar, vilket motsvarar 38%.

I Landskrona nämner två artiklar i lokaltidningen ett av dessa ord. Samma resultat gäller för Svalöv som har samma lokaltidning. Ledaren handlar om att det är svårt för småpartier att lyckas och det enda som kan hjälpa dem är om de etablerade partierna tar upp deras frågor och i fallet sd är det invandrardebatten (Asp, 060506). Den andra artikeln menar att integrationen i Landskrona misslyckats vilket först och främst måste åtgärdas och de etablerade partierna bör ta debatten med sd (Asp, 060828). Av fem ledarartiklar i Svedala handlar två om att de etablerade partierna bör ta debatten med sd och markera att de tar avstånd från sd (Lindberg, 060608 och namnlös art., 060612). En artikel tar upp att de etablerade partierna bör diskutera den misslyckade integrationen istället för att låta sd sätta

dagordningen (namnlös art., 060604). De två övriga artiklarna nämner sd's kärnfrågor helt kort.

I Karlskrona hittades fyra artiklar i BLT som nämner sd's kärnfrågor. En artikel tar upp att sd anser att stora pengar går att spara på minskad invandring men även genom att ta bort integrationssatsningar och hemspråksundervisning. Ledarskribenten menar att detta istället skulle leda till ökad arbetslöshet och att inte så stora besparingar kan göras på detta sätt (Kjellin, 060609). En representant för sd har fått ge svar på tal på samma ledarsida. Han tar upp viktiga frågor för sd, som förbättringar för äldre och ungdomar men framförallt att en kraftigt minskad invandring skall ge besparingar för samhället (Jomshof, 060609). Övriga två artiklar diskuterar debatt gentemot sd. I artiklarna diskuterar ledarskribenterna olika sätt att debattera bland annat om att ta debatten vid rätt situation och vikten av att vara påläst (Kjellin, 060909 och Kjellin 060530).

I de kommuner där sd ökat minst har Lomma kommun samma resultat som Svedala ovan eftersom de har samma tidning. I Simrishamn nämns något av dessa ord i två av tre artiklar som tar upp sd (figur 4). Båda handlar om sd i skolan. I den första menar ledarskribenten att sd bör få komma till skolor och föra fram sina åsikter och samtidigt mötas med sakargument (Tedin, 060801). I den andra artikeln talas om en debatt som ordnades på en skola på orten och att representanter för några av de etablerade partierna valde att gå när sd dök upp. Skribenten anser att detta är fel och att de högerextrema endast kan bekämpas om de etablerade partierna möter dem i debatt (Tedin, 060913).

Tre av de sex artiklarna i Orsa nämner sd's kärnfrågor. I en av artiklarna nämns sd endast i förbigående (namnlös art., 060727). De två övriga uppmanar de etablerade partierna att ta debatten med sd och man menar att annars riskerar man att spä på ungdomars politikerförakt. En av ledarskribenterna anser även att de etablerade partierna inte bör samarbeta med sd (namnlös art., 060513 och 060610). Artiklarna i Hallstahammar handlar om att de etablerade partierna bör agera gentemot sd efter situation och att de har ett ansvar att stå upp inför sd speciellt för ungdomarnas skull där sd fått ökad popularitet (namnlös art., 060609 och 060511).

Ledarskribenter i de kommuner där sd ökat mest väljer att ta avstånd från sd i 9 artiklar vilket är 23% av totala antalet artiklar som nämner sd. Här uppmanar de även de etablerade partierna att ta debatten med sd i 9 artiklar. Två ledarartiklar tar upp att den misslyckade

integrationen bör åtgärdas först och främst. Dessutom har en representant för sd fått komma till tals på ledarplats och föra fram sina åsikter.

I de kommuner där de ökat minst tar ledarskribenterna avstånd från sd i 6 artiklar, 19%, av totalt 31 artiklar. De etablerade partierna uppmanas att debattera med sd i 8, 26%, av artiklarna. Resultatet visar även att ledarskribenterna i alla dessa kommuner uppmanar till debatt gentemot sd och man anser att de etablerade partierna har ett ansvar att agera.

4. Analys

Den här undersökningen har inte syftat till att undersöka alla faktorer som kan orsaka att sd får ökat väljarstöd. Jag har istället genom att undersöka en faktor specifikt velat se om ett samband går att skönja där ett visst agerande från de etablerade partierna och media ger ett ökat eller minskat stöd för sd. De fem hypoteser jag utgått ifrån för att se om undersökningsmodellen stämmer blir utgångspunkter i mina slutsatser nedan.

4.1 Ignorera eller debattera med sd?

Då endast en debattartikel från ett etablerat parti förekommit i undersökningen gentemot sd och inga sänts in från sd är det lätt att konstatera att debatt inte förekommit mellan de etablerade partierna och sd. Däremot har de etablerade partiernas åsikter kommit fram i andra sammanhang via nyhetsartiklar och valintervjuer. Även om partierna inte självmant valt att debattera så har väljarna i dessa kommuner fått möjlighet att få veta de etablerade partiernas ståndpunkter vad gäller sd. Att partierna valt att ignorera sd kan enligt hypotes 1 uppfattas av väljarna som om sd inte är legitima och väljer att inte rösta på dem. Det kan också uppfattas som om de etablerade partierna inte tar väljarnas missnöje med dem på allvar. Om vi tittar på kommunerna kan vi se att det i Landskrona och Karlskrona förekommit flest artiklar medan Svalöv och Svedala ligger på samma nivå som de kommuner där sd ökat minst. Men det räcker inte att enbart avläsa hur många artiklar som tar upp sd. Enligt hypoteserna beror det också på vilket sätt man väljer att bemöta RHP-partierna. Olika effekter kan uppnås beroende på om de etablerade partierna väljer att ta avstånd från sd eller ta upp deras frågor.

Hypotes fyra och fem beskriver hur partier gynnas av att deras frågor tas upp på dagordningen. I de kommuner där sd har ökat mest har deras kärnfrågor tagits upp till diskussion i tre av 23 artiklar. I två av tre artiklar tar en representant för ett av de etablerade partierna avstånd från sd samtidigt som de för en diskussion kring hur man skall hantera invandring och integration. De tar i och för sig avstånd men genom att diskutera invandrarfrågan har man även givit dem mer uppmärksamhet. Sd har i dessa kommuner fått komma till tals i nio artiklar men enbart i två fall av dessa fört fram sina kärnfrågor. Däremot har de fått föra fram åsikter och framställas i samma sammanhang som de etablerade partierna. I Landskrona och Karlskrona har det också utförts valintervjuer med representanter

för sd. Att få komma till tals på samma sätt som de övriga partierna ger dem mer legitimitet och partiet får ökad uppmärksamhet.

I de kommuner där de ökat minst har de etablerade partierna diskuterat sd´s kärnfrågor i endast en artikel av totalt sju. Här tar de etablerade partierna starkt avstånd från en sd-politikers motion. De vägrar till och med att rösta om den. Här har de klart markerat sina ståndpunkter och det är alla de etablerade partierna i kommunen som står enade. Ett kraftfullt avståndstagande ger signaler till väljarna att detta parti och deras frågor inte accepteras vilket leder till minskat väljarstöd enligt hypotes 3. I de övriga kommunerna har deras frågor inte tagits upp i några av de undersökta sammanhangen. De har valt att totalt ignorera sd´s kärnfrågor.

I dessa kommuner har sd fått föra fram sina åsikter i fyra artiklar. En gäller den motion sd lagt fram i Hallstahammar och vad den innehåller. Här får även de etablerade partierna uttala sig om vad de tycker om den. Sd får uppmärksamhet dels kring att de lagt en motion dels kring de frågor de vill föra fram. I en av artiklarna får sd frågan om vilka som är de viktigaste frågorna för dem. Han tar då upp frågor som handlar om förbättringar för pensionärer och ungdomar men inget om invandrare eller invandring.

Genom att ta avstånd från sd visar de etablerade partierna att de inte ser dem som legitima medspelare. Detta skulle enligt hypotesen innebära att de minskar i stöd då medborgarna uppfattar dem som illegitima och de vet att dessa partier inte kommer att få möjlighet att samarbeta med andra partier för att nå inflytande i politiken. Å andra sidan skulle det innebära att de får mer uppmärksamhet vilket riskerar att ge dem ökad popularitet. I undersökningen framgår att i de kommuner där de ökat mest tar fem artiklar upp frågan om de etablerade partierna kan tänka sig att samarbeta med sd efter valet. I fyra av fallen uppger partierna att de inte kan tänka sig ett samarbete. I de kommuner som ökat minst finns inte en enda artikel som tar upp denna fråga.

4.2 Uppmärksamhet eller avsaknad av uppmärksamhet?

Media har i de undersökta kommunerna uppmärksammat sd i något fler artiklar i de kommuner där de ökat mest. I kommunerna där de ökat minst och där de ökat mest har 13 vardera av artiklarna tagit upp sd's kärnfrågor. I de kommuner där de ökat mest har även fler ledarskribenter tagit avstånd från sd och de åsikter de för fram vilket enligt hypotes 3 skall visa att man inte ger legitimitet till partiet.

I två av de artiklar som behandlat sd's kärnfrågor har skribenterna fört fram att orsaken till sd's framgångar är den misslyckade integrationen. Media tar här upp frågor som sd fört fram och för en diskussion kring huruvida det stämmer. Enligt hypotes 5 ger man sd legitimitet då deras frågor uppmärksammas och resultatet kan bli så oavsett om tanken är att motarbeta sd eller att man tycker att de har rätt i sak. I ledarartikeln från Karlskrona där en representant för sd fick ge svar på en skribents uttalande om sd visar media också att sd är ett parti som på samma villkor som de andra bör få föra fram sina åsikter. Man ger dem legitimitet som varande ett parti bland andra även om deras åsikter ibland gränsar till vad som anses som hets mot folkgrupp vilket de etablerade partierna uttryckte i en av artiklarna.

Sd har nämnts i något färre artiklar i de kommuner där sd ökat minst. Ledarskribenterna tar avstånd från sd i något färre fall och uppmanar de etablerade partierna till debatt i nästan lika många fall som där sd ökat mest. Diskussionerna på ledarplats handlar främst om hur sd bör bemötas, bland annat genom att ta debatten. Detta skulle enligt hypotes 3 få effekten att sd uppmärksammas även om man tar avstånd från dem. Det har inte handlat om något starkt avståndstagande i någon av artiklarna vilket enligt hypotes 3 ger att väljarstödet för sd skulle minska. Man har enbart i en artikel valt att diskutera kring invandring och dess problem. Det är dock bara en gång så hypotes 5 gäller inte i dessa kommuner. Sd's kärnfrågor har inte tagits över av media eller givits uppmärksamhet på något sätt.

4.4 Sammanfattande analys

Syftet med denna uppsats var att se om ett samband föreligger där media och de etablerade partierna debatterar med/ger uppmärksamhet eller inte till sd och dess påverkan på väljarstödet för sd. Utgångspunkten var fem hypoteser:

Hypotes 1: De etablerade partierna och media ignorerar sd och väljarstödet minskar.

Hypotes 2: De etablerade partierna och media ignorerar sd och väljarstödet ökar.

Hypotes 3: De etablerade partierna och media väljer att ta debatten med sd och starkt ta avstånd från dem. Väljarstödet för sd minskar.

Hypotes 4: De etablerade partierna och media väljer att ta debatten med sd. Sd ökar i väljarstöd.

Hypotes 5: De etablerade partierna och media väljer att ta upp sd's kärnfrågor och sd ökar i väljarstöd.

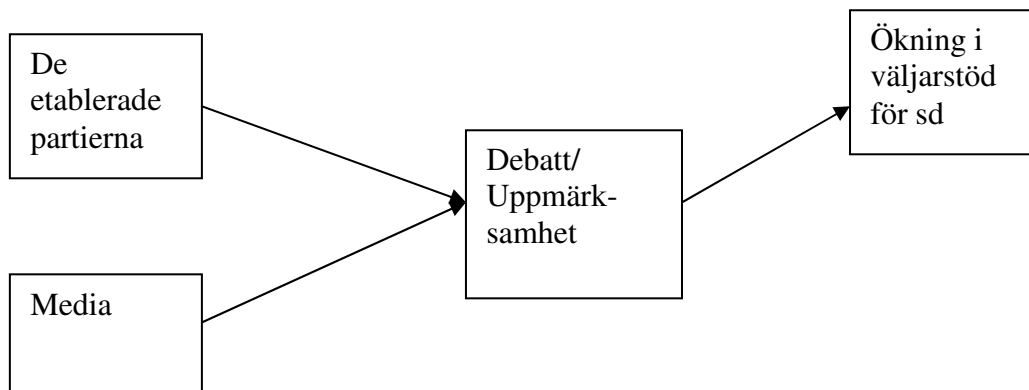
Jag har utifrån de två frågeställningarna delat upp resultat- och analysdelen i de etablerade partiernas agerande och medias agerande. Som framgår i analysdelen måste dock de etablerade partiernas och medias agerande sammanföras för att få en enhetlig bild av hur mycket uppmärksamhet sd givits.

I de kommuner där sd ökat mest har ledarskribenterna tagit upp sd's kärnfrågor i mindre än hälften av artiklarna. I majoriteten av dessa fall, 9 av 13, har man tagit avstånd till sd's syn på invandrare/invandring. Endast i två fall har man enbart diskuterat kring frågan utan att ta avstånd. Man har inte tagit upp sd's kärnfrågor i någon större utsträckning eller använt sig främlingsfientlig retorik. I dessa kommuner har lokaltidningen(media) också frågat de etablerade partierna om deras syn på samarbete med sd. Det är således media som valt att uppmärksamma detta och som också valt att ge sd chansen att i flera artiklar komma till tals i olika frågor, i bland annat valintervjuer.

De etablerade partierna har inte debatterat men media har istället givit uppmärksamhet kring sd och tagit upp deras frågor i större utsträckning än i de kommuner där de ökat minst. Lokaltidningarna har i dessa kommuner också valt att ge större uppmärksamhet kring vad de etablerade partierna har för åsikter om sd och därmed har de etablerade partiernas åsikter kommit fram även om de kanske inte haft för avsikt att göra det. Varken media eller de etablerade partierna har tagit starkt avstånd från sd. I de artiklar där man har tagit avstånd har det inte varit de etablerade partierna samlat och där ledarskribenter uttalat sig har man snarare ställt sig negativa till sd och exempelvis uppmanat till att ta debatten med dem. Man har inte givit stor uppmärksamhet till sd's kärnfrågor men inte heller starkt tagit avstånd från dem.

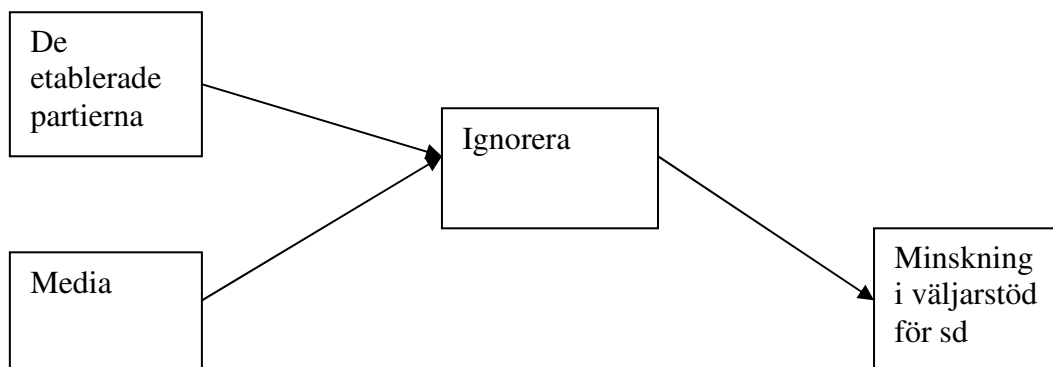
Slutsatsen blir att media och de etablerade partierna, om än inte i någon större utsträckning, tagit avstånd från sd och givit uppmärksamhet till sd. Man har genom att uppmärksamma dem givit dem legitimitet och visat att de är ett parti bland andra. Deras frågor har kommit upp på dagordningen och fått ett ökat väljarstöd. Sambandet blir följande, enligt hypotes 4, att ökad uppmärksamhet kring sd i Landskrona, Svalöv, Svedala och Karlskrona fått effekten att fler valt att rösta på dem.

Figur 6, Hypotes 4: Genom att debattera ökar väljarstödet för sd

I de kommuner där sd ökat minst har ett något mindre antal artiklar än i de kommuner där de ökat mest publicerats på ledarplats om sd. Även här har man nämnt sd's kärnfrågor tretton gånger och skribenterna har tagit avstånd från sd i 6 fall. Debatt har inte förekommit från de etablerade partiernas sida, inte heller från sd, och ett ytterst litet antal övriga artiklar har publicerats i lokaltidningen där de etablerade partierna fått ge sina synpunkter på sd och deras frågor. Media har, i dessa kommuner, vid ytterst få tillfällen uppmärksammat hur de etablerade partierna ställer sig till sd. I de sju nyhetsartiklar där de etablerade partierna uttalat sig om sd har de inte uttalat sig om samarbete och i endast ett fall nämnt sd's kärnfrågor. Sd har kommit till tals i fyra fall. Väljarna har inte fått veta mycket om hur de etablerade partierna ställer sig till sd. Varken media eller de etablerade partierna har givit sd mycket utrymme i den politiska debatten. Sd's kärnsfrågor har uppmärksammats i få fall. Även om sd's kärnfrågor nämnts lika många gånger på ledarplats som i de kommuner där de ökat mest så har sd sammantaget uppmärksammats mindre i dessa kommuner. Frågorna har diskuterats men i artiklarna har man inte talat om invandringen som ett problem eller använt sig av främlingsfientlig retorik. Slutsatsen blir att de etablerade partierna och media har ignorerat sd och inte givit uppmärksamhet till deras kärnfrågor. Genom att ignorera sd i den politiska debatten har sd inte ökat i väljarstöd i någon större utsträckning i Simrishamn, Lomma, Hallstahammar och Orsa. Detta samband gäller enligt hypotes 1.

Figur 7, Hypotes 1: Genom att ignorera minskar väljarstödet för sd

Sammanfattningsvis kan ett samband skönjas ur resultaten i undersökningen och det sambandet visar att mer uppmärksamhet ger ökat väljarstöd för sd. Motsatta sambandet blir att lite uppmärksamhet kring sd och deras frågor ger minskat väljarstöd för sd.

Gäller detta samband enbart för denna undersökning eller skulle det kunna generaliseras till andra sammanhang? Diskussionen kring hur man bör agera gentemot sd kommer säkerligen att fortsätta, vilket även gäller mot andra RHP-partier i Europa, men flera liknande studier skulle behövas för att kunna dra slutsatser om att sambandet stämmer generellt.

Sd ökade stort i valet 2006 och efter valet har alltfler röster höjts för att ta debatten med dem. De finns nu representerade i nära hälften av landets kommuner och diskussionen går kring huruvida de kommer in i riksdagen vid nästa val. För att se om sambandet håller skulle hypoteserna kunna testas på samma sätt efter valet 2010.

5. Litteratur- och källförteckning

5.1 Litteratur och källor

Art, David, 2007. "Reacting to the radical right", *Party Politics*, vol. 13, nr 3, s. 331-349, maj 2007.

<http://ppq.sagepub.com.proxybib.miun.se/cgi/content/abstract/13/3/331> (081112)

Dahlström, Carl, 2007. "Utfrysning gynnar sd", *Göteborgsposten (GP)*, 070113

<http://sob.btj.se.proxybib.miun.se/sb/FrontServlet?jump=asok> (081028)

Detant, Anja, 2005. "The politics of anti-racism in Belgium- a qualitative analysis of the discourse of the anti-racist movement Hand in Hand in the 1990s", *ethnicities*, vol. 5, nr. 2, s.183-215.

<http://etn.sagepub.com/cgi/content/abstract/5/2/183> (081121)

Downs, William M., 2001. "Pariahs in their Midst: Belgian and Norwegian Parties React to Extremist Threats", *West European Politics*, vol. 24, nr 3, s. 23-43, juli 2001.

<http://csaweb108v.csa.com.proxybib.miun.se/ehost/detail?vid=3&hid=108&sid=4989f75c-f161--46d7-82a9222a694e30c8%40sessionmgr104&bdata=JnNpdGU9ZWwhvc3QtbG122Q%3d%3d#db=afh&AN=5040401> (081120)

McCombs, Maxwell, 2006. *Makten över dagordningen. Om medierna, politiken och opinionsbildningen*. Stockholm: SNS Förlag

Nord, Lars, 2001. *Vår tids ledare. En studie av den svenska dagspressens politiska opinionsbildning*. Stockholm: Carlsson Bokförlag

Rydgren, Jens, 2004. "Explaining the emergence of radical right wing populist parties: The case of Denmark", *West European Politics*, vol. 27, nr. 3, s. 474-503, maj 2004.

<http://www.informaworld.com.proxybib.miun.se/smpp/content~content=a713673826?words=rydgren&hash=3880376786> (081115)

Rydgren, Jens, 2003. "Meso-level reasons for racism and xenophobia- some converging and diverging effects of radical right populism in France and Sweden", *European journal of social theory*, vol. 6, nr. 1, s. 45-68, februari 2003

<http://web.ebscohost.com.proxybib.miun.se/ehost/detail?vid038hid=108&sid=58da7126-c1ad-4d86-8aad-3d20892c6ec0%40sessionmgr103&bdata=JnNpdGU92Whvc3QtbGl2ZQ%3d%3d#db=afh&AN=9198325> (081205)

Rydgren, Jens & Widfeldt, Anders, 2004. *Från Le Pen till Pim Fortuyn- populism och parlamentarisk högerextremism i dagens Europa*. Malmö: Liber

Sahlin, Mona & Ulvskog, Marita, 2007. "Därför tar vi debatten med sverigedemokraterna", *Expressen*, 070416

<http://www.expressen.se/debatt/1.639326> (081204)

SCB (Statistiska centralbyrån). *Kommunfullmäktigevalen 2002 kommunvis*. Tabell 5, s. 292-296. Stockholm: SCB.

SCB (Statistiska centralbyrån). *Kommunfullmäktigevalen 2006 kommunvis*. Tabell 6, s. 310-315. Stockholm: SCB.

Thorsson, Håkan, 2008. "Europas högerextremister möts i Köln", *Sydsvenska dagbladet*. 080917.

<http://sydsvenskan.se/varlden/article3691173/Europas-hogerextremister-mots-i-Koln.html> (081215)

Tidningsutgivarna. *Tidningskarta över regioner*.

www.dagspress.se

Valmyndigheten. *Resultat i riksdagsval och kommunfullmäktigeval*.

www.valmyndigheten.se

5.2 Förteckning över undersökta artiklar

Landskrona (artiklar ur Helsingborgs dagblad på www.hd.se)

Ledarartiklar:

- Asp, Jan-Olof: "Extremhögern vinner mark när jobben uteblir". 060916 (081117)
Asp, Jan-Olof: "Rätt ord i rätt tid för Landskrona". 060531(081117)
Asp, Jan-Olof: "Småpartiernas svåra liv". 060506 (081117)
Braw, Daniel: "Småpartiernas svåra val". 060710(081117)
Jonasson, Tommy: "Landskronas anseende står på spel". 060828(081117)
Olofsson, Sven-Åke: "Att ge klart svar i regeringsfrågan vore anständigt. Det kom inte".
060912 (081117)
Olofsson, Sven-Åke: "Trevare över blockgräns". 060510 (081117)
Olofsson, Sven-Åke: "Varningstecken i tiden". 060608 (081117)
Wagner, Stephan: "Ta debatten och ta ansvar för integrationen". 060909 (081117)

Övriga artiklar:

- Björk, Joakim: "Därför har satsningarna dröjt". 060620 (081117)
Olsson, Jan Anders: "Centerpartisten som går emot partilinjen". 060721 (081117)
Olsson, Jan Anders: "Miljöpartiet vill verka för spårvagnar i Landskrona". 060811 (081117)
Olsson, Jan Anders: "Mobbning berörde fullmäktigeledamöter". 060425(081117)
Olsson, Jan Anders: "Niklas Karlsson vill öka tryggheten". 060905 (081117)
Olsson, Jan Anders: "Sd raggas de äldres röster". 060728 (081117)
Olsson, Jan Anders: "Sverigedemokraterna räknar med jordskredsval". 060822 (081117)
Olsson, Jan Anders: "Torkild vill komma hem som kommunalråd". 060829 (081117)
Olsson, Jan Anders: "Tryggheten en ödesfråga för Landskrona". 060901 (081117)
Stensman, Ann: "Centern vill tillbaka till fullmäktige". 060915 (081117)
Särkimukka, Jörgen: "Även socialdemokrater besöker Fröjdenborg". 060729 (081117)

Svalöv (artiklar ur Helsingborgs dagblad på www.hd.se)

Ledarartiklar: se Landskrona

Övriga artiklar:

- Söderquist, Anna: "Höjd lärarutbildning och längre utbildning". 060822 (081120)
Söderquist, Anna: "Skolan i fokus på fullmäktige". 060829 (081120)

Svedala (artiklar ur Sydsvenska dagbladet på www.sd.se)

Ledarartiklar:

- Andreasson, Kennet: "Det svänger", 060818 (081125)
Andreasson, Kennet: "Doften av 30-tal", 060802 (081125)
Andreasson, Kennet: "Mer än två alternativ", 060822 (081125)
Ericsson, Niclas: "Stolthet som varumärke", 060803 (081125)
Jiborn, Magnus: "Garderoben luktar än", 060731 (081125)
Lindberg, Tobias: "Legitimera dem inte", 060608 (081125)
Skogkär, Mats: "En ohelig allians", 060908 (081125)
Skogkär, Mats: "Jämnt på upploppet", 060911 (081125)
Tedin, Per: "I Burlövs rabatter", 060911 (081125)
"Håll Skåne varmt", 060604 (081125)
"Ungdomlig vishet", 060612 (081125)
"Stäng dem ute", 060510 (081125)
"Förvillelser i Kristianstad", 060519 (081125)

Övriga artiklar:

- Kniivilä, Kalle och Malmström, Anders: "Sverigedemokraterna röstar helst likadant som kd".
060914 (081125)
Nilsson, Göran A: "Svedala: Viktigaste valfrågorna". 060906 (081125)

Karlskrona (artiklar ur BLT på www.blt.se)

Ledarartiklar:

- Jomshof, Richard: "Slopad mångkultur stor besparing". 060629 (081127)
Kangestad, Maria: "Manhammar- Sverigedemokraternas bästa vän". 060523 (081127)
Kjellin, Pierre: "Bevare oss väl". 060909 (081127)
Kjellin, Pierre: "Rösta hellre på Kalle Anka-partiet". 060907 (081127)
Kjellin, Pierre: "Sd's löften saknar fortfarande täckning". 060629 (081127)
Kjellin, Pierre: "Svensen viftar med hunden". 060905 (081127)
Kjellin, Pierre: "Tänk om du säger precis vad sd vill höra, Fries!". 060530 (081127)

Övriga artiklar:

- Hult, Martin: "Fries vill se en politisk samling". 060914 (081127)
Jilder, Andrea: "Du är en rasist i kostym". 060911 (081127)

Jilder, Andrea: "S mörkar samarbetspartner". 060819 (081127)
Kangestad, Maria: "Demokratin förlorare". 060915 (081127)
Kangestad, Maria: "V och Sd i möjligt samarbete". 060821 (081127)
Kangestad, Maria: "Vacklar i hållningen mot sd". 060515 (081127)
Kangestad, Maria: "Partierna enas för att stoppa rasism". 060523 (081127)
Kangestad, Maria: "Han ger rasismen luft under vingarna". 060522 (081127)

Simrishamn (artiklar ur Ystads allehanda på www.ystadsallehanda.se)

Ledarartiklar:

Tedin, Ola: "Argument i skolan", 060913 (081128)
Tedin, Ola: "En lektion i demokrati", 060829 (081128)
Tedin, Ola: "Skånes mörka baksida", 060801 (081128)

Övriga artiklar:

Jonsson, Jea: "Fyra lämnade i protest", 060912 (081128)

Lomma (artiklar ur Sydsvenska dagbladet på www.sd.se)

Ledarartiklar:

Se Svedala

Övriga artiklar:

Kniivilä, Kalle, Malmström, Anders: "Sverigedemokraterna röstar helst likadant som kd",
060914 (081126)

Sylvan, Camilla: "Lomma: Viktigaste valfrågorna", 060901 (081126)

Hallstahammar (artiklar ur VLT på www.vlt.se)

Namn på skribent har inte varit utsatta i dessa artiklar vid sökning på deras hemsida.

Ledarartiklar:

"Hotad yttrandefrihet", 060415 (081203)
"Motigt för småpartierna", 060706 (081203)
"Oro för sverigedemokrater", 060511 (081203)
"Spänningen stiger", 060828 (081203)
"Vad händer efter valet?", 060914 (081203)

Övriga artiklar:

”Sd kan nå framgång i slutspurten”, 060620 (081203)

Orsa (artiklar ur Dalarnas tidning på www.dalarnastidning.se)

Namn på skribent har inte varit utsatt i dessa artiklar vid sökning på deras hemsida.

Ledarartiklar:

”Allting går igen ur tidens grums...”, 060803 (081204)

”En olustig framgång”, 060610 (081204)

”En skam för Orsa”, 060727 (081204)

”Sabotage mot valet”, 060902 (081204)

”Spänningen stiger”, 060828 (081204)

”Så bekämpas rasismen”, 060513 (081204)

”Trögt för enfrågepartier”, 060724 (081204)

”Vad händer efter valet?”, 060914 (081204)

6. Bilagor

6.1 Kodblankett 1 (sökning på sverigedemokrat* och specifik kommun)

V1	V2	V3	V4	V5
-----	-----	-----	-----	-----

Kodbok

V1 Datum

År, månad och dag för artikelns publicering

V2 Parti

1. Socialdemokraterna
2. Vänsterpartiet
3. Miljöpartiet
4. Moderaterna
5. Folkpartiet
6. Centern
7. Kristdemokraterna
8. Sverigedemokraterna

V3 Typ av artikel

1. Nyhetsplats
2. Ledare
3. Debattinlägg

V4 Nämner sd's kärnfrågor

1. Ja
2. Nej

V5 Nämner samarbete

1. Ja
2. Nej

6.2 Kodblankett 2 (sökning på sverigedemokrat* och ledare)

V1	V2	V3	V4
-----	-----	-----	-----

Kodbok

V1 Datum

År, månad och dag för artikelns publicering

V2 Nämner invandrare/invandring

1. Ja
2. Nej

V3 Tar avstånd från sd och deras åsikter

1. Ja
2. Nej

V4 Uppmanar de etablerade partierna att debattera med sd

1. Ja
2. Nej